

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS

**Į S A K Y M A S
DĖL MINIMALIŲ FINANSŲ KONTROLĖS REIKALAVIMŲ PATVIRTINIMO**

2003 m. gegužės 8 d. Nr. 1K-123

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. balandžio 14 d. nutarimo Nr. 470 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo įgyvendinimo ir Vidaus audito tarnybos pavyzdinių nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [37-1612](#)) 1.1 punktu,
t v i r t i n u Minimalius finansų kontrolės reikalavimus (pridedama).

FINANSŲ MINISTRĖ

DALIA GRYBAUSKAITĖ

MINIMALŪS FINANSŲ KONTROLĖS REIKALAVIMAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Minimalių finansų kontrolės reikalavimų (toliau – Reikalavimai) tikslas – nustatyti minimalius reikalavimus finansų kontrolei viešajame juridiniame asmenyje, kuris valdo, naudoja valstybės ir savivaldybės turtą ir juo disponuoja (toliau – viešasis juridinis asmuo), ir padėti viešųjų juridinių asmenų vadovams tinkamai įgyvendinti Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo nuostatą dėl finansų kontrolės taisyklių tvirtinimo.

2. Viešiesiems juridiniams asmenims, administruojantiems Europos Sąjungos finansinę paramą, gali būti nustatyti papildomi finansų kontrolės reikalavimai.

3. Reikalavimuose vartojamos sąvokos paaiškintos Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme.

II. FINANSŲ KONTROLĖS TIKSLAI

4. Finansų kontrolė viešajame juridiniame asmenyje turi užtikrinti, kad būtų įgyvendinti šie tikslai, t. y. kad būtų:

4.1. efektyviai, ekonomiškai, rezultatyviai, skaidriai ir pagal paskirtį naudojamas valstybės ir savivaldybių turtas;

4.2. laiku gaunama finansinė informacija, sudaroma tiksliai, patikima finansinė atskaitomybė, programų vykdymo ir kitos ataskaitos;

4.3. laikomasi teisės aktų ir sutartinių įsipareigojimų;

4.4. viešojo juridinio asmens turtas apsaugomas nuo sukčiavimo, iššvaistymo, pasisavinimo, neteisėto valdymo ir kitų neteisėtų veikų;

4.5. užtikrinamas teisingas viešojo juridinio asmens biudžeto sudarymas ir jo vykdymas.

III. FINANSŲ KONTROLĖS DIEGIMAS

5. Viešojo juridinio asmens vadovas atsako už finansų kontrolės viešajame juridiniame asmenyje sukūrimą ir jos veikimo priežiūrą bei finansų kontrolės taisyklių tvirtinimą.

6. Viešojo juridinio asmens vadovas, diegdamas finansų kontrolę bei tvirtindamas viešojo juridinio asmens finansų kontrolės taisykles, atsižvelgia į Finansų ministerijos metodinius nurodymus ir rekomendacijas finansų kontrolės srityje ir šiuos viešojo juridinio asmens kriterijus:

6.1. veiklos pobūdį ir ypatumus;

6.2. veiklos riziką;

6.3. organizacinę struktūrą;

6.4. apskaitos ir informacinę sistemą;

6.5. turto apsaugos būklę.

7. Viešojo juridinio asmens vadovas prižiūri finansų kontrolės veikimą viešajame juridiniame asmenyje nuolat analizuodamas jos efektyvumą ir prireikus rekomenduoja viešojo juridinio asmens vidaus audito tarnybai atlikti tam tikrų viešojo juridinio asmens veiklos sričių vidaus auditą.

8. Viešojo juridinio asmens vadovas paskiria viešojo juridinio asmens vyriausiąją buhalterį (buhalterį) arba apskaitos tarnybos vadovą, arba kitą darbuotoją atsakyti už ūkinės operacijos išankstinę finansų kontrolę, kurios tikslas yra nustatyti, ar ūkinė operacija yra teisėta, ar dokumentai, susiję su ūkinės operacijos atlikimu, yra tinkamai parengti ir ar jai atlikti pakaks patvirtintų asignavimų.

9. Viešojo juridinio asmens vadovas paskiria kitus valstybės tarnautojus arba darbuotojus, arba jų grupę atlikti 8 punkte nenurodytą išankstinę finansų kontrolę, būtiną priimant arba atmetant sprendimus, susijusius su valstybės arba savivaldybių turto panaudojimu ir įsipareigojimais tretiesiems asmenims. Šio paskyrimo tikslas gali būti atlikti konkrečią užduotį arba nuolat atlikti išankstinę finansų kontrolę, susijusią su tam tikra veiklos sritimi.

10. Jeigu viešojo juridinio asmens vadovas nenurodo kitaip, už einamąją ir paskesniąją finansų kontrolę atsako struktūrinio padalinio (padalinių), vykdančio priimtą sprendimą dėl valstybės arba savivaldybių turto panaudojimo arba įsipareigojimų tretiesiems asmenims, vadovas (vadovai).

11. Viešojo juridinio asmens vadovas, diegdamas finansų kontrolę, prižiūrėdamas jos veikimą ir tobulindamas ją, privalo užtikrinti reikalavimų finansų kontrolei, nurodytų šių Reikalavimų IV skyriuje, laikymąsi.

12. Viešojo juridinio asmens vadovas yra atsakingas už valstybės tarnautojų ir darbuotojų teigiamo požiūrio į finansų kontrolę ir sąlygų finansų kontrolei sukūrimą viešajame juridiniame asmenyje.

13. Viešojo juridinio asmens vadovas užtikrina, kad valstybės tarnautojai arba darbuotojai, atliekantys finansų kontrolę, turėtų tinkamą kompetencijos atlikti savo funkcijas lygi ir jį palaikytų.

14. Viešojo juridinio asmens valstybės tarnautojai arba darbuotojai privalo laiku ir kokybiškai atlikti savo pareigas finansų kontrolės srityje.

IV. REIKALAVIMAI FINANSŲ KONTROLEI

15. Finansų kontrolė turi funkcionuoti nenutrūkstamai.

16. Finansų kontrolė turi būti racionali ir jos atlikimo sąnaudos neturi viršyti duodamos naudos.

17. Valstybės tarnautojų arba darbuotojų, atliekančių finansų kontrolės procedūras, pagrindinės pareigos ir atsakomybė finansų kontrolės srityje yra aprašomos jų pareigybių aprašymuose (pareiginėse instrukcijose) ir viešojo juridinio asmens finansų kontrolės taisyklėse.

18. Finansų kontrolės procedūros turi būti atliekamos ir tvirtinamos tik valstybės tarnautojų arba darbuotojų, veikiančių pagal jiems nustatytą kompetenciją. Finansų kontrolės procedūros atlikimas privalo būti patvirtintas ją atlikusio asmens viešojo juridinio asmens vadovo nustatyta tvarka.

19. Turi būti užtikrintas tinkamas pareigų atskyrimas, t. y. vienas viešojo juridinio asmens valstybės tarnautojas arba darbuotojas negali tuo pačiu metu būti atsakingas už ūkinės operacijos arba sprendimo dėl valstybės arba savivaldybių turto panaudojimo arba įsipareigojimų tretiesiems asmenims tvirtinimą, vykdymą ir apskaitą.

20. Priimti sprendimai dėl valstybės arba savivaldybių turto panaudojimo arba prisiimamų įsipareigojimų ir ūkinės operacijos turi būti dokumentuoti taip, kad juos būtų galima atsekti nuo priėmimo iki vykdymo pabaigos.

21. Paskesnioji finansų kontrolė negali būti atliekama valstybės tarnautojo arba darbuotojo, atsakingo už išankstinę finansų kontrolę.

22. Turi būti laikomasi teisės aktų reikalavimų dėl turto apsaugos nuo neteisėtų veikų. Turtas turi būti nustatyta tvarka inventorizuojamas.

23. Turi būti nustatytos ir patvirtintos priemonės, užtikrinančios kompiuterinės informacinės sistemos saugumą.

V. VIEŠOJO JURIDINIO ASMENS FINANSŲ KONTROLĖS TAISYKLĖS

24. Viešojo juridinio asmens finansų kontrolės taisyklės – viešojo juridinio asmens vadovo patvirtintas vidaus dokumentas, reglamentuojantis finansų kontrolės organizavimą viešajame juridiniame asmenyje ir valstybės tarnautojų arba darbuotojų, atliekančių finansų kontrolę, pareigas ir atsakomybę.

25. Viešojo juridinio asmens finansų kontrolės taisyklės yra rengiamos remiantis viešojo juridinio asmens rizikos vertinimu atsižvelgiant į šių Reikalavimų 6 punkte nurodytus kriterijus. Viešojo juridinio asmens rizika yra vertinama siekiant nustatyti rizikos veiksnius ir parinkti finansų kontrolės procedūras jiems valdyti.

26. Viešojo juridinio asmens finansų kontrolės taisyklėse turi būti apibrėžtos ūkinių operacijų tvirtinimo ir mokėjimų atlikimo taisyklės, kuriose turi būti nurodyta:

26.1. viešojo juridinio asmens valstybės tarnautojai arba darbuotojai, įgalioti rengti (gauti) dokumentus, kurių pagrindu atliekamos ūkinės operacijos, bei jų atsakomybė už šių dokumentų surašymą laiku, teisėtai ir teisingai;

26.2. viešojo juridinio asmens valstybės tarnautojai arba darbuotojai, rengiantys mokėjimų pavedimus, bei jų atsakomybė už šių pavedimų rengimą;

26.3. viešojo juridinio asmens vyriausiojo buhalterio (buhalterio) atliekamų veiksmų prieš jam pasirašant ūkinės operacijos dokumentus (įrodymų dėl ūkinės operacijos teisėtumo rinkimas, dokumentų, susijusių su prisiimamais įsipareigojimais ir mokėjimų pavedimais, patikrinimas, ūkinės operacijos atitikties patvirtintiems asignavimams patikrinimas ir kt.) sąrašas bei atsakomybė už šių veiksmų atlikimą;

26.4. procedūros, atliekamos viešojo juridinio asmens vyriausiajam buhalteriiui (buhalteriui) arba apskaitos tarnybos vadovui atsisakius pasirašyti ūkinės operacijos atlikimo dokumentus.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

27. Viešojo juridinio asmens vadovas per du mėnesius nuo šių Reikalavimų įsigaliojimo dienos patvirtina jo vadovaujamo viešojo juridinio asmens finansų kontrolės taisykles.
